

“ครูเก็บค่าอาหารกลางวันไว้ใช้ส่วนตัว ... ต้องออกจากราชการ !”

คดีปกครองฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูที่กระทำผิดต่อหน้าที่ ในมูลความผิดเดียวกันหลายครั้ง โดยเป็นการกระทำต่างกรรมต่างวาระกัน

แต่การที่ข้าราชการดังกล่าวได้ถูกดำเนินการทางวินัย โดยได้รับการลดโทษจากปลดออกจากราชการ เป็นให้ตัดเงินเดือน และต่อมามีการสั่งลงโทษให้ไล่ออกจากราชการในมูลความผิดเดียวกันนี้อีกจากเหตุที่เกิดขึ้นคนละคราว จะทำให้คำสั่งลงโทษครั้งหลังเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ข้อเท็จจริงคือ ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยว่าใช้อำนาจเบิกถอนเงินงบประมาณ โครงการอาหารกลางวันและโครงการอาหารเสริม (นม) ของโรงเรียนมาเก็บรักษาไว้กับตนเองเป็นจำนวนมากหลายครั้ง โดยไม่ถูกต้องตามระเบียบ (ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2541 จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2543) จนมียอดเงินสะสมอยู่ที่ผู้ฟ้องคดีจำนวน 79,042 บาท แต่กลับไม่มีเงินดังกล่าวให้ทางราชการตรวจสอบ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ยอมรับความผิดตามข้อกล่าวหาและได้ชดใช้เงินคืนเต็มจำนวนในเวลาต่อมา

อ.ก.ค. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีมติเห็นว่าเป็นการทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 82 วรรคสอง และวรรคสาม ประกอบมาตรา 85 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 (ขณะเกิดเหตุ) และให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) จึงมีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 2686/2547 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2547 ลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติดังกล่าว

ภายหลังผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งและผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา) มีมติยกอุทธรณ์ จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และเห็นว่าก่อนหน้านี้ ตนเคยถูกลงโทษทางวินัยตัดเงินเดือน เพราะกระทำผิดวินัยจากการใช้อำนาจเบิกถอนเงินอาหารกลางวันของโรงเรียนมาเก็บรักษาไว้เมื่อปี พ.ศ. 2541 มาแล้ว จึงขอให้ลงโทษตัดเงินเดือนตามเดิม

คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีทำหนังสือรับสภาพหนี้ไว้เป็นหลักฐานอย่างชัดเจน โดยยอมรับว่าเป็นผู้เก็บรักษาเงินของโครงการไว้กับตัวเป็นเงินจำนวน 79,042 บาท จึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดตามข้อกล่าวหา ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 82 วรรคสอง และวรรคสาม ประกอบมาตรา 85 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ซึ่งมีระดับการลงโทษให้ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา 104 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และผู้ฟ้องคดีไม่อาจอ้างกรณีที่เคยถูกดำเนินการทางวินัยในเรื่องเดียวกันและเคยมีคำสั่งให้ลงโทษตัดเงินเดือนนั้นได้ เนื่องจากเป็นคำสั่งลงโทษในพฤติกรรมการกระทำผิดที่เกิดขึ้นก่อนการทำความผิดตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 2686/2547 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2547 ซึ่งเป็นการทำความผิดที่ต่างกรรมต่างวาระกัน จึงไม่อาจนำมาเปรียบเทียบกันได้ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ถือว่าเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบแล้ว คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมาย พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 814/2558)

คดีนี้ถือเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับข้าราชการทุกระดับที่จะต้องรักษาระเบียบวินัยทางราชการอย่างเคร่งครัด การอาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่ของตนทำการเบียดเบียนเงินของทางราชการมาเก็บไว้เพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ชอบ ย่อมเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการที่ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีโทษสองสถาน คือ ปลดออกกับไล่ออกจากราชการ และแม้จะเป็นการกระทำผิดในมูลกรณีเดียวกันที่ต่อเนื่องกันมา แต่หากเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นต่างกรรมต่างวาระกันแล้วผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งลงโทษทางวินัย ย่อมจะใช้ดุลพินิจลงโทษได้อีกตามความเหมาะสมกับความผิด โดยที่ไม่ถือว่าเป็นการสั่งลงโทษซ้ำครับ !

นายปกครอง
